

Oversættelse af Landsstyreformandens nytårstale 2008

(Bemærk: Talen kan først offentliggøres efter afholdelsen)

Kære alle borgere i Grønland.

Et begivenhedsrigt år 2007 er til ende, og et nyt år, der vil blive husket i vores nyere historie er oprunden.

Vi skal vælge medlemmer til de nye bestyrelser i de kommende storkommuner den 8. april, ligesom, der vil være folkeafstemning om selvstyre den 25. november 2008. Dette vil først ske efter forudgående oplysningskampagne og debat i befolkningen.

Disse to begivenheder vil åbne helt nye muligheder for samvær, samarbejde og ikke mindst udvikling. Hvis vi udnytter disse muligheder bedst muligt vil disse resultere i en mere flexibel styring, med deraf følgende større parathed til endnu øget selvstændighed.

Som folk bør vi altid tilstræbe øget selvstændighed, for hvis vi ikke gør det, vil vi ligge hindringer i vejen for vores udvikling, der kun vil være til skade for os.

Øget medansvar medfører udvikling. En udvikling uden ansvar medfører kun passivitet, gåen i stå og rodløshed. Uden mål i livet kan det være svært at sætte kursen.

Vi har sat kursen mod selvstyre, og det er yderst vigtigt at vi tager det næste skridt. Derigennem kan vi overtage flere sagsområder, og åbne op for nye økonomiske muligheder.

Vores muligheder for erhvervsudvikling har aldrig været bedre end i disse år. Muligheder indenfor råstoffer og olie åbner sig. Da Disko-Nuussuaq udbudsrunder blev afholdt sidste år var interessen langt større end forventet. Og der er allerede givet efterforskningsstilladelser og mulighed for efterfølgende udnyttelse til nogle af verdens største olieselskaber.

Vi forventer, at der de næste fem år vil blive åbnet fem nye miner, der vil medføre omkring 1.500 nye arbejdspladser. Derudover må vi forvente mærkbare stigninger i vore skatteindtægter.

For at sikre grønlandsk beskæftigelse i de nye arbejdspladser går man i år i gang med at anlægge en Mine- og Bjergværksskole i tilknytning til Bygge- og Anlægsskolen i Sisimiut. Derudover vil der også fra i år blive igangsat nye målrettede kurser indenfor miljø-, planlægnings- og råstofområdet.

Det er vigtigt at understrege, at flest mulige aktiviteter forbundet med råstofudviklingen sker med grønlandsk arbejdskraft i størst mulig omfang. Lige så vigtigt er det at sikre værdier der er skabt med denne udvikling fastholdes i samfundet. Derudover skal vi sikre at disse indtægter også sikrer vore efterkommeres fremtid. Det nye indtægter skal ikke anvendes med løs hånd, til skade for

vores økonomi. For at undgå dette vil vi oprette en Råstoffond, der løbende vil blive tilført en del af disse indtægter frem til vores økonomiske selvstændighed. Landsstyret vil forelægge Landstinget et oplæg herom til foråret.

Vi skal også tage en vigtig beslutning omkring erhvervet i Landstinget til foråret vedrørende spørgsmålet om der skal anlægges et aluminiumsværk, og i givet fald hvor. En positiv beslutning vil også resultere i mange nye arbejdspladser.

Fiskeriet er stadig vores hovederhverv. For at sikre fiskeriets og fangstens bæredygtighed – og at disse kan blive drevet rentabelt – er det nødvendigt med en fornuftig politisk planlægning. Hvis dette skal sikres er det yderst vigtigt til stadighed at forøge vores viden om de levende ressourcer og sikre at disse kan anvendes robust i vores forvaltning.

Fangererhvervet vil til stadighed være central i vores kødforsyning. Det er nødvendigt at vi sikrer forsyningen af grønlands proviant til sikring af folkesundheden.

Dette gælder også fåreavl i vort land. Fåreavl er en vore vigtige erhverv, der kan udvikles endnu mere af hensyn til kødforsyningen, ikke mindst i forhold til vores selvforsyning.

Set under et, er der en positiv erhvervsudvikling i gang. Landstingets og Landsstyrets mangeårige målsætning om en mere differentieret erhverv, er ved at lykkes. Og denne udvikling skal fortsætte i tæt samarbejde med det nye storkommuner.

Turismen er også i mærkbart udvikling.

Vi har al mulig grund til at sætte vores lid til de nye erhvervsmuligheder. Og selvom vi for i år har budgetteret med et underskud i Landskassen, har vi netop gjort dette for at sikre udviklingen af samfundet i fremtiden.

Alt hænger sammen. Vi har ikke alene sat initiativer i gang til fremme for erhvervsudviklingen. Vi har igangsat mange – og økonomisk ressourcekrævende - initiativer for at sikre at den fremtidige arbejdskraft har den nødvendige uddannelse, sundhed og ikke mindst den nødvendige personlige kompetencer.

Der har i den senere tid været en ophedet debat om de kommende departementschefer i Landsstyres ressortområderne. Ikke mindst har kravet om at de nye departementschefer skal kunne forstå og tale grønlandsk været til debat.

Set i historisk perspektiv, er der intet odiøst i disse reaktioner. Vi skal huske en ting, nemlig at pågældende stillinger er tæt forbundne med samfundets drift. De nye departementschefer vil være Landstyrets nærmeste rådgivere, og det er derfor vigtigt at pågældende har evnen til at forstå og kunne lytte til befolkningens indre liv.

Selvfølgelig skal de nye departementschefer have de nødvendige faglige kvalifikationer, men i forhold til disse stillinger er evnen til at kunne tale grønlandsk ligeså vigtig som andre kvalifikationer. Derfor vil jeg også opfordre til at Hjemmestyrets virksomheder opprioriterer uddannelsen af grønlandsk talende ledere.

Landsstyret fastholder sin målsætning om højnelse af uddannelsesniveaet således at i år 2020 vil 2/3 af de elever, der går ud fra folkeskolen, have en kompetencegivende uddannelse.

Hvis vi ikke vil være passive tilskuere til vort lands udvikling, må vi hver især tage et ansvar. En højnelse af uddannelsesniveaet må vi alle arbejde for – alle unge som ældre må aktivt være med hertil. Uddannelse er et krav hvis man vil have varigt arbejde og bedre løn – det kan man ikke komme uden om.

Uddannelse åbner op for nye verdener og muligheder. Blot ved at se på vore sociale problemer, er jeg ikke i tvivl om at vi vil kunne løse en del af disse problemer ved at flere får en uddannelse. Men vores problemer kan ikke kun løses politisk, vi må løfte opgaverne i flok.

Derfor er Landsstyret glad for at det senere års initiativer for at højne uddannelsesniveaet er ved at bære frugt. Der sker mange ting indenfor uddannelsesområdet for at sikre at flere går i gang med en uddannelse. Samtidig er der en mærkbar nedgang i antallet af elever, der stopper en uddannelse.

Alt dette giver os fortrøstning og tiltro til en lysere fremtid for os alle, ikke mindst i denne tid hvor globaliseringen slår mere og mere igennem.

Alt dette kræver også øget ansvar og krav til vores egen livsførelse. Vort land er kommet på verdenskortet i folks bevidsthed. Dette oplevede vi sidste år hvor der udefra var stor fokus og kritik, der stak dybt i vort liv.

Forældre anklages for omsorgssvigt, nogle beskyldes for at sulte deres børn, seksuelt misbrug er for omfattende, alkoholproblemet er for stor og andre sociale problemer var en del af det kritikpunkter vi fik at høre. Beskyldninger om misrøgt af slædehunde gjorde os sågar verdenskendte.

Det er selvfølgelig ikke alle, der har disse problemer, men ofte får vores omverden for ensidigt indtryk af os. Der er mange i blandt os, der uselvsk arbejder for alles bedste, og den eksempel til efterfølgelse disse mennesker viser, har vi al mulig grund til at glæde os over. Jeg takker jer inderligt for jeres utrættelige arbejde.

Men på trods af det, må vi også erkende at det er tvingende nødvendigt, at vi også styrkes som et folk. Vi kan ikke benægte problemerne i blandt os. De er realiteter som vi ikke forsøger at skjule. Men vi skal ikke tabe modet – alle der erkender deres problemer og ønsker hjælp har mulighed herfor.

Enhver ved at problemer opstår som følge af for store forskelle i levevilkårene. Derfor vil Landsstyret i år analysere og vurdere følgerne af ophævelsen af ensprssystemet. For at lette vilkårene for vore mindrebemidlede forhøjede vi alderspensionen sidste år. Samtidig hermed undersøger vi nu forholdene for førtidspensionister og børnefamilier til bunds. Børnebidragene skal nu også forhøjes.

Vi planlægger ligeledes at afholde en konference til foråret hvor vi ønsker en åben debat om hvordan vi sikrer flere sunde og ressourcestærke familier.

Vores bevidsthed som et folk er stadig stigende, og jeg er glad for at flere og flere udnytter deres ret til frit at komme frem med deres holdninger og kritik. I løbet af efteråret har der været flere demonstrationer, der vil blive husket. Her tænker jeg primært på demonstrationerne for et bedre børneliv, samt demonstrationen for forbedring af vilkårene for kunsten og vore kunstnere.

Disse initiativer har været helt på deres plads, da vi derigennem alle får åbnet vores øjne.

Vores kulturarbejdere havde fuldstændig ret i deres påpegning af at åndelig fattigdom er det samme som et tomt og ufrit liv. Hvis vi skal styrke os som folk er det også nødvendigt med en styrkelse af vores åndsliv, og i erkendelse af dette har vi gennem Landstinget sikret forhøjelse af bevillingerne til kulturen.

Der bliver i gang sat en kirkereform i år, hvor formålet er en modernisering af kirkens styrelse. Jeg vil benytte denne anledning til at sige tak til alle, der utrætteligt tjener den grønlandske kirke. Jeres arbejde giver vilje og styrke til mange, der har behov herfor i glæde og sorg.

Der er også bevilget flere midler til sporten, primært som repræsentant for os udadtil. Sporten er en god ambassadør for vort land, ligesom vore sportsfolk er i første række når det gælder eksempler til efterfølgelse for en sund livsstil.

Man kan således ikke komme udenom at vi har igangsat mange initiativer til løsning af vores sundheds- og socialproblemer. Der bliver bevilget flere og flere midler til sundheds- og socialområdet, og mindst til forebyggelse.

Det er glædeligt, at der i blandt os er mange, der har taget initiativ til at få et bedre liv, hvilket tydeligt fremgår af de initiativer, der er blevet taget i forbindelse med Folkesundhedsprogrammet ”Inuuneritta”. Eksempelvis kvitter flere og flere mennesker cigaretterne – det ser jeg som et godt eksempel til efterfølgelse.

Lad os sammen i gensidig respekt og med gå på mod gå fremtiden i møde.

Der er brug for os alle, ligesom der er plads til alle uanset vores forskellighed – det er netop denne der giver styrke.

Med tak for året der gik og med ønske om et godt helbred og resultater til alle, ønsker jeg jer alle et godt nytår.

Gud bevare vort land.